

Kick off

Innovatieregeling voor de culturele sector 2009-2012

Datum: donderdag 2 juli 2009, 15:00 uur
Locatie: Tolhuistuin, Buiksloterweg 5, Amsterdam
Organisatie: De Cultuurformatie

Programmakrant

Kick off Innovatieregeling
voor de culturele sector
2009-2012

Tolhuistuin 2 juli 2009

Programma

14:30 **Ontvangst** met koffie en thee in de Tolhuistuin. Bij inschrijving ontvangt u een programmakrant en drie kleurenvouchers voor deelname aan de thematafels in het Kenniscafé

15:00 Welkom en opening door **Harry Starren**, directeur van De Baak VNO-NCW. Hij leidt de middag: *'Het toeval speelt ook in de Tolhuistuin een grote rol.'*

15:15 **Kenniscafé**: aan de hand van negen thema's uit de Innovatieregeling gaan vijf deelnemers met elkaar in gesprek. Lees de spelregels verderop

16:20 **Judith van Kranendonk**, directeur-generaal Cultuur en Media van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap vertelt over doel en reikwijdte van de Innovatieregeling

16:30 **Bert Holvast**, procescoördinator Cultuurformatie vertelt over het Kennisprogramma

16:40 Gelegenheid voor het stellen van vragen

Presentatie van het agentschap van **SenterNovem**, waar 3 juli een helpdesk wordt geopend

17:00 **Mr. X**, de voorzitter van de Innovatiecommissie Culturele Sector, wordt bekend gemaakt

17:15 **Toast** op het succes van de Innovatieregeling 2009-2012 met aansluitend een feestelijke borrel met hapjes om het gesprek voort te zetten en uw netwerk te verrijken

18:30 **Harry Starren** sluit de bijeenkomst

Harry Starren: 'Kansen zijn scheppingen van de geest'

Sprekers

Judith van Kranendonk: 'In de culturele sector is een sterke innovatiekracht aanwezig. Die kunnen we beter benutten.'

Judith van Kranendonk is directeur-generaal Cultuur en Media op het ministerie van OCW. Zij licht kort doel en inzet van de Innovatieregeling 2009 - 2012 toe. Voor dit programma stelt minister Plasterk voor de komende jaren 18 miljoen beschikbaar. *'Samenwerkingsverbanden met instellingen buiten de cultuursector zullen*

naar verwachting eerder tot nieuwe producten of toepassingen leiden dan samenwerking met instellingen met eenzelfde doelstelling en taak.'

Bert Holvast: 'Koplopers gaan hun ervaring publiekelijk delen met anderen in de sector.'

Bert Holvast is directeur van de Federatie van Kunstenaarsverenigingen en verzorgt de procescoördinatie van de Cultuurformatie. *'Naast financiële ondersteuning biedt de Innovatieregeling ook een programma dat toegang geeft tot kennis, expertise en nieuwe netwerken.'*

Mr X is voorzitter van de onafhankelijke Innovatiecommissie, bestaande uit deskundigen uit verschillende maatschappelijke domeinen. Kennis van en ervaring met innovatie is een vereiste. De commissie wordt benoemd door de minister en beoordeelt welke plannen het beste uitvoering geven aan de doelstellingen van de Innovatieregeling.

De Innovatieregeling: vliegende start met Kenniscafé in de Tolhuistuin

Een hogedrukpan vol kennis

De feestelijke start van de *Innovatieregeling Culturele Sector 2009-2012* gaat gepaard met een inspirerende kennisuitwisseling in een intense hogedrukpan: het Kenniscafé (Amerikaanse methode: Worldcafé). We vroegen de deelnemers uit de cultuursector voor de middag van 2 juli om een aansprekende gast uit een andere sector mee te nemen. Zo is een rijk gezelschap ontstaan dat rond het centrale thema innovatie kennis, visie, inspirerende voorbeelden en strategieën van zowel binnen als buiten de cultuursector in zich draagt. Hoe kan dat krachtige potentieel dat verspreid bij individuele personen aanwezig is in een vliegende start in beweging komen? Hoe kunnen we onze kennis en kennissen productief gaan delen?

De regeling op tafel

Uit de nieuwe innovatieregeling haalden we een tiental deelthema's: nieuwe publieksgroepen, het versterken van maatschappelijk draagvlak, nieuwe netwerken, duurzame verandering, kennisdeling, condities voor innovaties etc. Deze deelthema's zijn in de vorm van startvragen verdeeld over een groot aantal kleine tafels. We verkennen de visie van de regeling in directe wisselwerking met concrete voorbeelden en best practices aan tafel.

Kenniscafé aan het werk

Het gezelschap verspreidt zich over de tafels. Elke tafel heeft een eigen deelthema met bijbehorende kleur. Per tafel gaan niet meer dan vijf personen in gesprek. Er zijn drie rondes van 25 minuten. Na elke ronde hergroepeert het gezelschap zich vlug over de tafels. Bij elke tafel is een gastheer die op zijn post blijft. De gastheer stelt de startvraag van de tafel, maakt soms een aantekening op het tafelkleed en informeert nieuwkomers in een volgende ronde kort over wat er tevoren besproken is. Verder praat de gastheer gewoon mee. Hij is niet de moderator. In het Kenniscafé is het gesprek van de deelnemer. Elke deelnemer draagt gelijke verantwoordelijkheid voor kwaliteit en diepgang. Thuis werkt de gastheer zijn beschreven tafelkleed kort uit in een A4.

Een paar tips

Blijf niet hangen in kennismaken en achtergronden maar spoor met doorvragen de relevante kennis op. Kijk wat gasten uit andere sectoren kunnen betekenen. Let op de woorden 'ja maar...' Die zijn in het Kenniscafé verboden! Dat leidt tot discussie. Daar is het café niet voor bedoeld. Zorg met elkaar voor gelijke en evenwichtige aandacht in de gesprekken. Er is geen moderator die dat doet. Probeer terplekke uit of en zo ja welke nieuwe verbindingen zinvol zouden kunnen zijn. Maak het concreet. Zet in op intensiteit: haal eruit wat erin zit!

De tafelthema's en hun kleuren

1. Verbindingen met nieuwe publieksgroepen

De innovatieregeling stimuleert innovatie waarmee nieuwe publieksgroepen bereikt kunnen worden. Welke publieksgroepen of klanten zijn voor de deelnemers aan het gesprek nieuw en hoe kunnen deze bereikt worden? Wat voor type innovatie brengt klanten uit andere sectoren dichtbij de culturele branche?

2. Versterken maatschappelijk draagvlak

De innovatieregeling wil bijdragen aan het versterken van maatschappelijk draagvlak, maar wat is dat precies en hoe kan dat het beste worden aangepakt? Zegt een gezond publieksbereik iets over maatschappelijke betekenis of impact en wat zou een aanwijsbaar resultaat kunnen zijn van een versterkt maatschappelijk draagvlak? Een leerstoel aan de universiteit, een erepenning van dorp of stad, een betrokken club ondernemers?

3. Inspelen of culturele, technische en sociale veranderingen

Alleen wanneer mensen met eigen ogen kunnen zien welke voordelen innovatie voortbrengt, worden de veranderingen die daaruit voortkomen geaccepteerd. Door het gebruik van internet kunnen klanten continu worden betrokken bij ontwerp, productie en marketing. Zijn er 'lessons learned' uit andere bedrijfstakken die goed toepasbaar zijn in de culturele sector?

4. Nieuwe vormen, nieuwe toepassingen

De innovatieregeling spreekt over nieuwe vormen en nieuwe toepassingen van cultuur. Innovatie kan inhouden dat een nieuw product wordt ontwikkeld, maar een bestaand product kan ook op een nieuwe wijze worden toegepast. Een werkwijze die voor de ene groep instellingen innovatief kan zijn, kan een bekende weg zijn voor een andere groep. Welke vormen zijn er nu te onderscheiden en in welke richting zijn vernieuwingen te vinden? Waar liggen innovatiekansen op dit gebied?

5. Netwerkvorming van binnen naar buiten de sector

Netwerkverbindingen van binnen de cultuursector naar buiten zijn van belang voor innovatie. Samenwerkingsverbanden met instellingen buiten de cultuursector leiden naar verwachting eerder tot nieuwe producten of toepassingen dan samenwerking met instellingen met dezelfde doelstelling en taak. Hoe kan een externe samenwerking vormgegeven worden en hoe kan dat voor partijen buiten de culturele sector interessant worden gemaakt?

6. Duurzame verandering

Een van de toetsingscriteria van de innovatieregeling is 'duurzame verandering'. Dan gaat het niet om charmante eendagsvlinders die iets heel nieuws brengen. Dit criterium vraagt juist dat er bij de instellingen die in aanmerking willen komen voor de innovatieregeling sprake is van een blijvende verandering in de werkwijze. Is deze eis te verenigen met de risico's die met innovatie gepaard gaan en hoe kan deze verduurzaming worden opgepakt door de cultuursector?

7. Kennisontwikkeling en kennisdeling

In het kader van de innovatieregeling wordt er een kennisprogramma geboden dat is gericht op toegang tot kennis, expertise en nieuwe netwerken. Wanneer een groep koplopers haar ervaringen intensief en publiekelijk deelt met anderen, ontstaan duurzame veranderingen, niet alleen bij projecten, maar in de hele cultuursector. Hoe wordt in andere sectoren kennis breed toegankelijk gemaakt en waar liggen voor de cultuursector de verbeterpunten op het gebied van de ontwikkeling en het delen van kennis en expertise?

8. Pioniers en navolging

Het is belangrijk dat innovatieve projecten als voorbeeld kunnen dienen voor de rest van de cultuursector. Dan gaat het niet alleen om de resultaten van de activiteiten, maar ook om toegepaste technieken en de manier waarop bekendheid wordt gegeven aan de resultaten. Wat zijn de pioniers in de sectoren die vertegenwoordigd zijn aan de tafel en kan van daaruit een link naar de cultuursector worden gelegd?

9. Conditie voor innovatie

Wanneer ontstaat dat gouden idee? Zijn eenzame geniën als Thomas Edison en Leonardo Da Vinci nodig om tot baanbrekende ideeën te komen of kunnen doorsnee mensen in goed georganiseerde brainstorm of werkteams tot dezelfde resultaten komen? Wat zijn gunstige omstandigheden voor het ontwikkelen van innovaties? Kunnen de deelnemers aan deze tafel een lijst met criteria voortbrengen?

Gespreksoepzet en toelichting:

Bart van Rosmalen
(lector Koninklijk Conservatorium,
artistiek directeur Walter Maas Huis -
Connecting Conversations)

STAATSCOURANT

Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.

Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 29 mei 2009, nr. WJZ/126668 (8246), houdende regels voor subsidieverstrekking ten behoeve van vernieuwende activiteiten om het maatschappelijk draagvlak voor cultuuruitingen te verdiepen en verbreden (Subsidieregeling innovatie cultuuruitingen)

WIE KAN SUBSIDIE AANVRAGEN?

Artikel 2. Reikwijdte

1. De minister kan op aanvraag aan een culturele instelling subsidie verlenen voor het uitvoeren van activiteiten die erop gericht zijn nieuwe mogelijkheden te scheppen die de maatschappelijke waarde van cultuuruitingen vergroten.
2. Subsidie wordt alleen verstrekt indien:
 - a. de activiteiten in samenwerking met een of meer culturele instellingen, ondernemingen of maatschappelijke organisaties worden uitgevoerd; en
 - b. de aanvrager niet geacht wordt reeds subsidie te ontvangen voor deze activiteiten.

Artikel 3. Looptijd

De activiteiten, bedoeld in artikel 2, hebben een looptijd van ten hoogste twee jaar.

Artikel 4. Aanvrager

1. Subsidie kan worden aangevraagd door elke instelling die een jaarlijkse of vierjaarlijkse subsidie ontvangt op grond van artikel 4, 4a of 4b van de Wet op het specifiek cultuurbeleid, of die anderszins een subsidie, anders dan een projectsubsidie, ontvangt in het kader van cultuurbeleid van een zelfstandig bestuursorgaan, provincie of gemeente voor een periode van ten minste een jaar.
2. Subsidie kan tevens worden aangevraagd door een instelling die als statutaire doelstelling heeft het behartigen van de belangen van instellingen als bedoeld in het eerste lid, voor zover zij geacht kunnen worden in het kader van de aanvraag als vertegenwoordiger van deze instellingen op te treden.

Artikel 5. Subsidiebedrag en subsidiabele kosten

1. Het subsidiebedrag bedraagt ten hoogste 90 procent van de subsidiabele kosten van de activiteiten waarvoor subsidie wordt gevraagd.
2. De subsidiabele kosten omvatten uitsluitend de volgende rechtstreeks aan de uitvoering toe te rekenen kosten:
 - a. loonkosten;
 - b. overheadkosten;
 - c. kosten van ingehuurde derden; en
 - d. kosten van materialen.
3. Van de subsidiabele kosten zijn de kosten voor basisdigitalisering uitgesloten. Hieronder worden verstaan de kosten voor alle inspanningen gericht op de transformatie van analoge naar digitale objecten of tekstbestanden.

HOE WORDEN PLANNEN BEOORDEELD?

Artikel 7. Adviescommissie

1. Er is een Adviescommissie Innovatie cultuuruitingen.
2. De commissie bestaat uit een voorzitter en ten minste 4 en ten hoogste 6 leden.
3. De minister benoemt en ontslaat de voorzitter en de leden van de commissie.
4. Benoeming geschiedt voor een periode van maximaal twee jaar. Herbenoeming is mogelijk.

Artikel 8. Advisering

1. De commissie heeft tot taak op verzoek van de minister te adviseren over de door hem doorgestuurde subsidieaanvragen op grond van deze regeling.
2. De adviezen van de commissie zijn gemotiveerd en bevatten een oordeel over het vernieuwende karakter van de activiteiten waarvoor subsidie wordt gevraagd.
3. De commissie geeft elke door haar ontvangen aanvraag een van de volgende beoordelingen:
 - a. positief; of
 - b. negatief.
4. De commissie kan bij een oordeel bedoeld in het derde lid, onder a, gerelateerd aan het doel van deze regeling, verbeterpunten aangeven ten aanzien van de activiteiten waarvoor subsidie is aangevraagd en kan de minister aanbevelen deze verbeterpunten op te nemen als subsidieverplichtingen.

Artikel 9. Criteria voor rangorde

De commissie rangschikt de aanvragen die zij een beoordeling toekent als bedoeld in artikel 8, derde lid, onder a, op grond van de volgende criteria:

- > netwerkvorming: de mate waarin de activiteiten verbindingen leggen tussen culturele instellingen en andere organisaties of ondernemingen;
- > innovatieve kracht: de mate waarin de toegepaste werkwijze vernieuwend is;
- > duurzame verandering: de mate waarin verwacht mag worden dat de activiteiten een duurzame verandering teweegbrengen in de werkwijze van bij de activiteiten betrokken culturele instellingen;
- > navolging: de mate waarin de resultaten van het project naar verwachting ten goede kunnen komen aan een grotere groep culturele instellingen; en
- > kosteneffectiviteit: de mate waarin de gevraagde bijdrage redelijk is gelet op het te verwachten effect van de activiteiten.

STAATSCOURANT

Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.

Toelichting Innovatieregeling

WANNEER MOETEN PLANNEN INGEDIEND WORDEN?

Artikel 16. Termijnen

1. Voor de subsidieverlening is in elk van de jaren 2009, 2010, 2011 en 2012 één aanvraagronde.
2. De aanvraag wordt ingediend:
 - a. in 2009 voor 1 oktober; en
 - b. in de jaren 2010, 2011 en 2012 voor 1 april.

WANNEER IS DE UITSLAG BEKEND?

Artikel 19. Verlening

1. De minister voorziet per aanvraagronde in een gelijktijdige beslissing op aanvragen waarover de commissie heeft geadviseerd, op basis van een vergelijking van hun geschiktheid om bij te dragen aan de doelstellingen van de subsidie.
2. De minister beslist op de aanvragen mede op basis van de adviezen van de commissie.
3. De minister beslist op de aanvragen:
 - a. in de aanvraagronde van 2009 voor 15 december van dat jaar; en
 - b. in de aanvraagrondes van 2010, 2011 en 2012 voor 1 juli van het betreffende jaar.
4. Een beslissing op een aanvraag als bedoeld in het eerste lid gaat vergezeld van het betreffende advies van de commissie.
5. De adviezen van de commissie worden openbaar gemaakt op de website www.cultuursubsidie.nl.

Artikel 20. Weigeringsgronden

Onverminderd artikel 4:35 van de Algemene wet bestuursrecht kan subsidieverlening worden geweigerd als:

- > de eigen bijdrage van de bij de activiteiten betrokken partijen niet ten minste 10% van de subsidiabele kosten bedraagt;
- > de subsidiabele kosten van de activiteiten minder dan € 100.000 bedragen;
- > niet duidelijk uit de aanvraag blijkt met welke partijen de aanvrager samenwerkt bij de activiteiten waarvoor subsidie wordt aangevraagd; of
- > het een hernieuwde aanvraag betreft en deze zich niet substantieel onderscheidt van de oorspronkelijke aanvraag, tenzij het een aanvraag betreft die eerder met een beroep op het subsidieplafond is geweigerd.

LINK MET DE COMMISSIE CULTUURPROFIJT

1. Voorgeschiedenis

Om de positie van (gesubsidieerde) kunst en cultuur in de samenleving te waarborgen, is het nodig het maatschappelijk draagvlak hiervoor te vergroten. Daarom heeft de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in het najaar van 2007 een commissie ingesteld met het verzoek 'met voorstellen te komen over (...) de wijze waarop verbindingen gelegd kunnen worden tussen de cultuursector en andere maatschappelijke sectoren, redenerend vanuit de eigen intrinsieke waarde van de cultuur, en de mogelijkheden om betrokkenheid bij cultuur te vergroten, ook in financiële zin'. De Commissie Cultuurprofijt, onder voorzitterschap van Martijn Sanders, heeft op 31 januari 2008 zijn advies aan de minister uitgebracht. Een aantal maatregelen is voorgesteld.

De minister heeft begin juni 2008 een brief aan de Tweede Kamer gestuurd waarin hij gesteld heeft het advies van de Commissie Cultuurprofijt grotendeels te zullen uitvoeren. Een samenhangend pakket aan maatregelen is aangekondigd, waaronder enkele stimuleringsregelingen: de matchingsregeling en de innovatieregeling.

VOORRANG AAN SAMENWERKING BUITEN DE SECTOR

2. Uitgangspunten innovatieregeling

Ondanks de overkoepelende doelstelling van de matchingsregeling en de innovatieregeling – het vergroten van het maatschappelijk draagvlak voor cultuur – hebben deze stimuleringsregelingen uiteenlopende subdoelen en zijn zij verschillend van aard. Is de matchingsregeling (inmiddels in werking getreden, officiële naam: de Tijdelijke regeling aanvulling eigen inkomsten cultuurinstellingen) een administratieve regeling waarbij door cultuurproducerende instellingen extra verdiende gelden in principe door het ministerie van OCW worden verdubbeld, bij de innovatieregeling oordeelt een commissie over activiteiten van culturele instellingen die niet primair hoeven te leiden tot extra inkomsten, maar die een maatschappelijke impact hebben en door een vernieuwende werkwijze een verdere benutting van de waarde van kunst en cultuur inhouden. De Commissie Cultuurprofijt stelt hierover in zijn rapport: De verbindingen met de maatschappelijke actualiteit en met nieuwe publieksgroepen dienen te worden versterkt en er moet beter worden ingespeeld op culturele, technische en sociale veranderingen (...). Kunst en cultuur moeten zich meer engageren en kwaliteit toevoegen aan het maatschappelijk debat. Gezien hun sterke inhoudelijkheid zijn 'de kunsten' daartoe in staat. Hierin liggen de mogelijkheden om tot nieuwe inhoud te komen, aansluiting te vinden met nieuwe publieksgroepen en om de maatschappelijke waarde van kunst en cultuur voor de samenleving te benutten en te profileren. De innovatieregeling is een tijdelijke stimuleringsregeling die culturele instellingen de mogelijkheid biedt te zoeken naar nieuwe vormen om zich met hun product in de samenleving te manifesteren.

Innovatie kan inhouden dat een nieuw product wordt ontwikkeld (een uitvinding, een inventie), maar evenzeer dat een bestaand product op een nieuwe wijze wordt toegepast. Een werkwijze kan voor de ene groep instellingen innovatief zijn, terwijl die voor de andere groep instellingen een bekende weg is. De regeling is niet bedoeld voor activiteiten waarvan men kan verwachten dat deze via reguliere subsidies worden ondersteund. Innovatie komt vaak tot stand door de combinatie van verschillende factoren en in samenwerking met andere partijen. Van culturele instellingen die in aanmerking willen komen voor middelen uit de innovatieregeling wordt dan ook gevraagd dat zij een samenwerking aangaan met een of meerdere culturele instellingen, ondernemingen of organisaties uit andere maatschappelijke domeinen. Samenwerkingsverbanden met instellingen buiten de cultuursector zullen naar verwachting eerder tot nieuwe producten of toepassingen leiden dan samenwerking met instellingen met een zelfde doelstelling en taak.

DE ONAFHANKELIJKE COMMISSIE KIEST

3. Procedure

Op basis van deze regeling is in 2009 € 3 miljoen beschikbaar en wordt voor de jaren 2010, 2011 en 2012 afzonderlijk door de minister het beschikbare bedrag bekend gemaakt. Aanvraagformulieren zijn beschikbaar op www.cultuursubsidie.nl. Indiening van een aanvraag geschiedt door deze op te sturen naar SenterNovem, die de regeling uitvoert. Het adres van SenterNovem is Juliana van Stolberglaan 3, Postbus 93144, 2509 AC Den Haag.

De ingediende voorstellen zullen door SenterNovem aan deze regeling worden getoetst en vervolgens worden voorgelegd aan een onafhankelijke adviescommissie. Deze commissie adviseert aan de minister over alle aanvragen die aan de eisen uit de regeling voldoen. De commissie wordt door de minister benoemd en bestaat uit deskundigen met verschillende achtergronden. Gestreefd wordt naar een evenwichtige opbouw, waarin uitdrukking wordt gegeven aan de doelstelling van de regeling de maatschappelijke waarde van cultuuruitingen te vergroten. Er wordt gestreefd naar een brede samenstelling. Dit betekent dat de commissie zal worden samengesteld uit deskundigen die afkomstig zijn uit verschillende maatschappelijke domeinen. Daarbij is natuurlijk van belang dat er voldoende kennis in de commissie aanwezig is over de culturele sector, maar een dergelijke kennis is geen voorwaarde voor lidmaatschap van de commissie. Kennis van en ervaring met innovatie of innovatiebeleid is wel een vereiste. Die kennis kan in elk relevant maatschappelijk domein zijn opgedaan.

Verder zal de commissie zo divers mogelijk worden samengesteld, met oog voor de verschillende aspecten van diversiteit (leeftijd, sekse, achtergrond).

De commissie krijgt een centrale rol bij de uitvoering van deze regeling. De commissie stelt zelf haar werkwijze vast. De commissie kan de minister adviseren een of meer verplichtingen aan de subsidieverlening te verbinden. Het gaat daarbij om zaken die de commissie essentieel vindt gelet op het doel van de regeling. Gedacht kan worden aan nadere uitwerking van bepaalde aspecten van de aanvraag. Daarnaast is het uitdrukkelijk de bedoeling dat de adviezen van de commissie over negatief beoordeelde aanvragen geschikt zijn om aanvragers die ondanks dit negatieve advies hun

plan verder willen ontwikkelen handvatten te bieden. Een verbeterde aanvraag kan in zo'n geval ook eenmaal opnieuw voor advies worden voorgelegd aan de adviescommissie.

ERVARINGEN PUBLIEKELIJK DELEN

4. Criteria

Kern van de regeling wordt gevormd door de criteria uit artikel 9. Op basis van deze criteria komt een rangschikking tot stand van de aanvragen die aan de eisen uit de regeling voldoen en dus in beginsel in aanmerking komen voor subsidie. De verschillende criteria wegen aspecten die ieder voor zich van belang zijn gelet op de doelstelling van de regeling. Naarmate een aanvraag aan meer criteria voldoet, leidt dat tot een hogere positie in de rangschikking. Ook de mate waarin een aanvraag aan een specifiek criterium voldoet weegt mee.

Het betreft de volgende criteria:

- *netwerkvorming*

Dit criterium heeft betrekking op de vraag of er een verbinding tot stand komt tussen culturele instellingen enerzijds en andere instellingen of organisaties anderzijds. Daarbij valt te denken aan buitenlandse partners, het bedrijfsleven, organisaties uit andere maatschappelijke sectoren, communities et cetera. Het is in dit kader niet voldoende als er sprake is van verbindingen tussen culturele instellingen onderling. Weliswaar komen dergelijke aanvragen wel voor subsidie in aanmerking, maar dat zal dus niet leiden tot een hogere positie in de rangschikking.

- *innovatieve kracht*

Bij dit criterium gaat het om een beoordeling van de mate waarin de voorgestelde activiteiten vernieuwend zijn. Daarbij kan het zowel gaan om productinnovatie, als om procesinnovatie. Hoe vernieuwend is bijvoorbeeld een voorgestelde distributievorm, samenwerkingsvorm of technische innovatie. Het gaat niet om puur artistiek-inhoudelijke vernieuwing die tot de eigen verantwoordelijkheid van instellingen behoort. Zie in dit verband ook de eis uit artikel 2 lid 2 waarin gesteld wordt dat het niet mag gaan om activiteiten waarvoor de instelling reeds geacht kan worden cultuursubsidie te hebben. Te denken valt daarbij bijvoorbeeld aan educatieve activiteiten, het geven van voorstellingen op bijzondere locaties en dergelijke.

- *duurzame verandering*

Dit criterium vraagt dat er bij de aanvraag betrokken culturele instelling of instellingen sprake is van een blijvende verandering in de werkwijze. De verandering moet aansluiten op de doelstelling van deze regeling. Het gaat hierbij om gedrag dat ziet op de manier waarop culturele instellingen hun product inzetten c.q. uitbaten. Ondernemerschap is een aspect dat in dit kader wordt beoordeeld. Een aanvraag die leidt tot een structurele groei van de eigen inkomsten van een culturele instelling voldoet in beginsel aan dit criterium.

- *navolging*

Hierbij wordt beoordeeld of te verwachten is dat de resultaten van de activiteiten ook relevant kunnen zijn voor anderen dan de direct betrokken partijen. Het gaat bijvoorbeeld om de vraag of er sprake is van voorbeeldwerking. Daarnaast zijn ook toegepaste technieken of de manier waarop bekendheid wordt gegeven aan

de resultaten van belang voor de vraag of navolging te verwachten is. Positief is bijvoorbeeld als er gebruik wordt gemaakt van open source software, dan wel dat de resultaten van het project breed bekend worden gemaakt, dat ontwikkelde applicaties kosteloos ter beschikking komen van andere instellingen, et cetera.

• *kosteneffectiviteit van de gevraagde bijdrage*

Dit criterium heeft betrekking op de verhouding tussen de gevraagde bijdrage en de te verwachten resultaten. Is de investering van voldoende waarde gelet op de resultaten? Hoe verhoudt de gevraagde bijdrage zich tot de bijdrage van de aanvrager zelf en de partners.

5. Kennisontwikkeling

In het kader van deze regeling wordt tevens een programma geboden dat toegang geeft tot andere kennisbronnen, expertise en nieuwe contacten, zowel in de voorbereidingsfase als in de uitvoeringsfase. In alle stappen van ontwikkeling en uitvoering is het vergroten en uitbouwen van het externe netwerk belangrijk. Zo kunnen partijen die een goed begrip hebben van de dynamiek van de sector verbindingen aangaan met creatieve personen en bedrijven uit andere sectoren. In het inhoudelijk programma spelen de gesubsidieerde activiteiten een zeer belangrijke rol. Voor het effect op (middel)lange termijn is het van belang dat de ervaringen uit gehonoreerde activiteiten publiekelijk worden gedeeld met andere instellingen. Het programma biedt een flexibel kader om nieuwe vormen voor kennisdeling toe te passen en te ontwikkelen. Uitgangspunt is dat de sector het voortouw neemt bij het uitvoeren van het programma gericht op inhoudelijk-organisatorische ondersteuning, netwerkversterking en kenniscirculatie. Het versterken van het zelforganiserend vermogen van de sector draagt er aan bij dat er een samenhangend innovatiebeleid voor de sector ontstaat en de culturele sector beter aansluiting vindt bij innovatieve programma's uit andere maatschappelijke domeinen. Voor het succes van de projecten en voor het vergroten van het effect op sectorniveau is het belangrijk dat de financiële ondersteuning en het inhoudelijk programma niet los van elkaar komen te staan, maar goed op elkaar aansluiten. De werkzaamheden van SenterNovem worden daar op toegesneden.

OOK ZZP'ERS DOEN MEE

Artikel 1. Begripsbepalingen

Het begrip onderneming is zo omschreven dat ook zelfstandige ondernemers betrokken kunnen zijn bij activiteiten waarvoor subsidie wordt gevraagd, mits zij samenwerken met culturele instellingen. De reden hiervoor is dat de culturele sector veel eenmanszaken, freelancers en zelfstandigen zonder personeel kent en hun expertise veelal goed inzetbaar is voor activiteiten die aansluiten op de doelstelling van deze regeling.

Artikel 2. Reikwijdte

In dit artikel is het doel van de regeling verwerkt. Het eerste lid bepaalt dat de activiteiten die voor subsidieverlening in aanmerking komen nieuwe mogelijkheden moeten scheppen die de maatschappelijke waarde van cultuuruitingen vergroten. Het achterliggende doel hierbij is de verankering van gesubsidieerde cultuuruitingen in de samenleving.

Het tweede lid werkt de doelstelling van de subsidie verder uit. Voor subsidieverlening komen alleen culturele instellingen in aanmerking die bij de uitvoering van de activiteiten samenwerken met een andere culturele instelling, een onderneming of een maatschappelijke organisatie. Deze voorwaarde moet bewerkstelligen dat de culturele instellingen verbindingen aangaan die op zichzelf genomen al een indicatie kunnen zijn voor de beoogde vergroting van de maatschappelijke waarde van cultuuruitingen voor de samenleving. Daarnaast is deze voorwaarde gekozen omdat vernieuwing eerder wordt bereikt als er op een vernieuwende manier met partners wordt samengewerkt. De tweede voorwaarde is dat de activiteiten niet kunnen worden geschaard onder de activiteiten waarvoor de aanvrager reeds subsidie ontvangt. Structurele subsidies aan culturele instellingen gaan al uit van een bepaalde mate van vernieuwing van cultuuruitingen en de presentatie hiervan, omdat de samenleving zich ontwikkelt en culturele instellingen hier in zekere mate op in moeten spelen. De activiteiten waarvoor subsidie wordt gevraagd moeten dan ook wezenlijk anders zijn dan de activiteiten waarvoor de culturele instellingen al subsidie ontvangen.

Artikel 3 Looptijd

Om te bereiken dat de activiteiten die gesubsidieerd worden integraal deel uit kunnen maken van Cultuurprofijt, worden de activiteiten binnen twee jaar uitgevoerd. Hierdoor kunnen na afronding van de activiteiten ook andere instellingen profijt hebben van de gesubsidieerde activiteiten.

ROL BRANCHEVERENIGINGEN

Artikel 4. Aanvrager

De aanvrager en de ontvanger van de subsidie moet een culturele instelling zijn. In het kader van deze regeling wordt onder culturele instelling in de eerste plaats verstaan elke instelling die op basis van cultuurbeleid een structurele subsidie ontvangt. Het doel van deze regeling is immers het verbreden en verdiepen van het maatschappelijk draagvlak van gesubsidieerde cultuuruitingen. Het gaat hierbij niet om incidenteel gesubsidieerde cultuuruitingen door middel van projectsubsidies, maar om niet-incidentele subsidies met een minimale looptijd van een jaar. Op het moment van beoordeling van de subsidieaanvraag moet de structurele subsidierelatie in ieder geval nog bestaan. De subsidierelatie kan bestaan met de rijksoverheid, een lagere overheid of een zelfstandig bestuursorgaan, als deze maar plaatsvindt in het kader van cultuurbeleid. Naast de gesubsidieerde instellingen wordt ook onder culturele instelling verstaan de instelling die als statutaire doelstelling heeft de behartiging van belangen van instellingen die in het kader van cultuurbeleid structurele subsidies ontvangen. Hierbij moet gedacht worden aan brancheverenigingen en werkgeversorganisaties. De reden dat deze categorie subsidie kan aanvragen is dat zij mogelijk beter in staat zijn omvangrijke vernieuwende activiteiten te kunnen dragen. Als een dergelijke instelling subsidie aanvraagt moet aannemelijk zijn dat zij in dat kader ook werkelijk gezien kan worden als vertegenwoordiger van de culturele instellingen wiens belangen de instelling zegt te behartigen. De aanvraag moet op dit punt dus voldoende concreet aangeven met wie en op welke wijze de instelling samenwerkt.

De Tolhuistuin: een culturele vrijplaats in Amsterdam-Noord

Ooit werden er mensen opgehangen. Rembrandt schilderde er zijn Elsje. Gezinnen kwamen zich aan het water verpozen. Tot Shell het terrein kocht en de Tolhuistuin zeventig jaar lang het best bewaarde geheim van Amsterdam werd. Vanaf deze zomer wordt dat geheim langzaam onthult, als de stichting Cultuur aan het IJ de Tolhuistuin omtovert tot een tempel voor kunst en cultuur.

Aan de noordelijke oever van het IJ, tussen de Overhoekstoren en de pont, staat een paviljoen met puntaken. Erachter verscholen ligt een prachtige tuin met hoge bomen, omringd door vier kleinere gebouwen: de Tolhuistuin. Het terrein verandert dit jaar nog in een culturele vrijplaats voor beeldende kunst, muziek, theater, media en lekker eten. Met drie podia, expositieruimtes, een sprookjesachtig park en een café-restaurant met terras aan het water, pal tegenover het Centraal Station. Of je nu van de pont stapt, vanuit de Pekbuurt bent komen lopen of hierheen bent gefietst, in de Tolhuistuin wandel je binnen om iets te eten of te drinken, om zelf kunst te maken, om te luisteren naar verhalenvertellers, te kijken naar kinderschilderijen, lichtinstallaties, experimentele films, Turkse trouwfeesten, Europese plannen voor stadsvernieuwing, avantgarde breakdance, kunst tussen de bomven, intieme concerten en heup-wiegende afro-latin.

Toekomstambities

De Tolhuistuin is een culturele vrijplaats voor alle vormen van kunst, geworteld in de gemeenschappen van Noord, open voor heel Amsterdam, geprogrammeerd volgens de agenda van het nieuwe Europa, gastvrij en cosmopolitisch, met een van de grootste en aantrekkelijkste café-restaurants van de stad. De programmering is divers: artistieke disciplines, publieksgroepen en deelnemende kunstenaars lopen dwars door elkaar. Schotten en grenzen kennen we bij de Tolhuistuin niet. Het gaat om de confrontatie van verschillen, het samenwerken van tegenpolen en de kunst van het onmogelijke.

De kunsttempel heeft een schaal, een sfeer en een niveau die in een Amsterdamse behoefte voorziet. Laagdrempelig, maar niet op de hurken. Voor en van de buurt, maar met de blik ver over de grenzen. Een plaats waar kunst getoond wordt, maar ook gemaakt. Een plek van wild rumoer en diepe concentratie. Wat er gebeurt, vindt plaats onder de radar van de gevestigde orde, maar reikt hoger en verder.

De organisatie van de Tolhuistuin is in handen van de stichting Cultuur aan het IJ, die onder meer verantwoordelijk is voor programmering en beheer.

Voor vragen over de Innovatieregeling kunt u zich wenden tot:

SenterNovem

Juliana van Stolberglaan 3
Postbus 93144
2509 AC Den Haag
Telefoonnummer: (070) 373 50 00
www.senternovem.nl

Agenda:

18 juni 2009

Innovatieregeling in de Staatscourant

1 juli 2009

Start openbare aanbestedingsprocedure uitvoerders Kennisprogramma
zie www.aanbestedingskalender.nl

2 juli 2009

Presentatie Innovatieregeling Tolhuistuin

3 juli 2009

Helpdesk SenterNovem online

1 september 2009

Bekendmaking uitvoerders Kennisprogramma

2 september 2009

Feedbackbijeenkomst Eindhoven

Aanmeldingen via info@cultuurformatie.nl

3 september 2009

Feedbackbijeenkomst Amsterdam

Aanmeldingen via info@cultuurformatie.nl

1 oktober 2009

Uiterste indiendatum aanvragen eerste ronde bij Innovatiecommissie / SenterNovem

15 december 2009

Minister maakt gehonoreerde projecten eerste ronde bekend

1 april 2010

Uiterste indiendatum aanvragen tweede ronde bij Innovatiecommissie / SenterNovem

John Elffers:

“Alle hordes zijn door de werkgroep BRIC elegant en op tijd genomen.”

De Werkgroep Bouw Regeling Innovatie Culturele Sector (BRIC) heeft de afgelopen maanden tientallen mensen betrokken bij het ontwerp van de Innovatieregeling. Deze werkgroep kwam voort uit het overleg dat op 15 januari 2009 plaatsvond tussen minister Plasterk en de Cultuurformatie.* In dit overleg werd de afspraak gemaakt dat er in samenwerking met medewerkers van het ministerie een regeling zou worden ontworpen die ‘leidt tot een doelgericht, efficiënte en bureaucratiearme besteding van beschikbare middelen’. De werkgroep BRIC heeft daarbij voortgeborduurd op de uitkomsten van de werkconferentie ‘de Bazel II’ van 11 november 2008.

De Innovatieregeling moest worden getoetst aan Europese regelgeving op het terrein van aanbesteding van overheidsopdrachten. ACTAL heeft de regeling getoetst op de te verwachten administratieve lasten voor de betrokken culturele instellingen. De rol die het agentschap SenterNovem gaat spelen bij de uitvoering van de regeling werd uitgewerkt. Het profiel van de innovatiecommissie, die als onafhankelijke adviescommissie een sleutelrol zal spelen, werd opgesteld.

Onder de inspirerende leiding van John Elffers, medeoprichter van Andersson Elffers Felix, is de werkgroep BRIC in staat geweest al deze hordes elegant en op tijd te nemen. Donderdag 18 juni 2009 liet minister Plasterk de Innovatieregeling in de Staatscourant publiceren.

Colofon

Voorzitter werkgroep BRIC: John Elffers
Regie kennistafels: Bart van Rosmalen
Procescoördinatie Cultuurformatie: Bert Holvast
Organisatie kick off bijeenkomst: Praaning & Roekens
Eindredactie: Kim Lohuis
Productie: Sterre Haverkamp, de Wmij
Vormgeving: Guus van Vorstenbosch
Druk: Tijssen.PS

De kick off bijeenkomst in de Tolhuistuin werd mede mogelijk gemaakt door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

* Zie voor een verslag van De Bazel II en de correspondentie tussen minister Plasterk en de Cultuurformatie: www.cultuurformatie.nl

DE CULTUUR FORMATIE

De Cultuurformatie
Piet Heinkade 5
1019 BR Amsterdam
Telefoonnummer: (020) 519 18 45
info@cultuurformatie.nl

